

Forkynn evangeliet – om nødvendig på internett

Stiftsdagene i Bjørgvin 2021

Egil Sæbø

What
would
Frans do?

Det Frans gjorde

- Han kjente målgruppen.
- Han kjente ulike mediers særtrekk.
- Han vurderte hvilket medium som var best egnet.
 - Budskapet
 - Målgruppen
 - Situasjonen
- Han kjente målgruppens forutsetninger.
- Han kjente sine egne forutsetninger.

Hva er en TV-gudstjeneste?

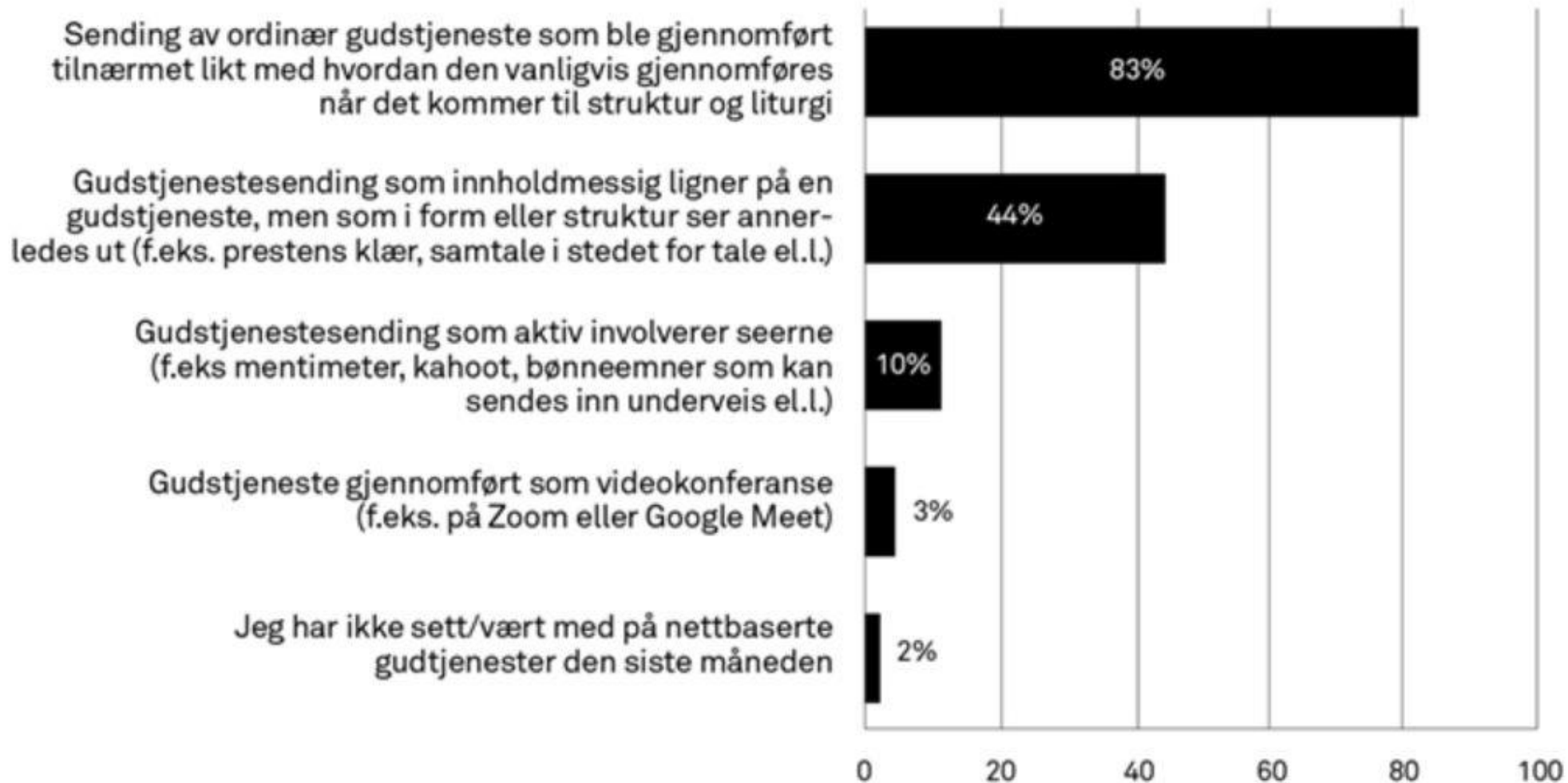
- Alt i en gudstjeneste kan medieres, utenom det som krever fysisk tilstedeværelse.
- **Lydstrømmen** er global og ideelt sett uavbrutt.
- **Bildestrømmen** er lokal og ideelt sett med stadige avbrudd.
- Bildestrømmen avgjør i stor grad om
 - seeren til enhver tid er **betrakter** eller **deltaker**
 - om sendingen til enhver tid **viser** en gudstjeneste eller **er** en gudstjeneste.

Seernes opplevelse av nettbaserte gudstjenester

- Spørreundersøkelse mai/juni 2020.
 - Avkrysning
 - Fritekstfelt
- 209 besvarelser
- Alle fylker representert
- 71 % kvinner.
- 18 – 88 år (56 år)
- 71 % sterkt tilknytning til kirken.
- 29 % svak tilknytning til kirken.

Hva slags type TV/nett-gudstjeneste har du sett/vært med på i løpet av den siste måneden?

Sett, foretrukket og produsert

	Sett*	Foretrukket*	Produsert**
Tilnærmet lik gudstjeneste	83 %	70 %	42 %
Ligner innholdsmessig, annen form/struktur	44 %		49 %
Annet	13 %		9 %

* Hodøl og Sæbø: Seernes opplevelse av nettbasert gudstjenester. *Kirke og Kultur vol 126 nr 1 2021*

**Hodøl et.al.: Kirker, korona og nettbasert gudstjenester. *Norsk Medietidsskrift vol. 28 nr 2 2021*

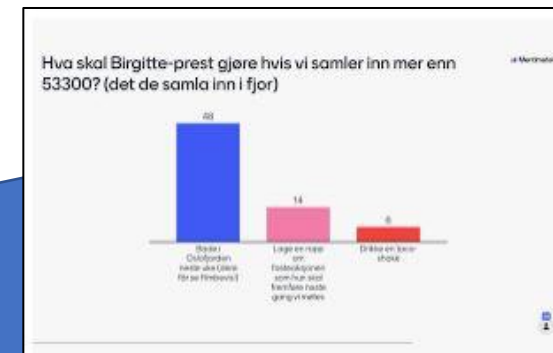
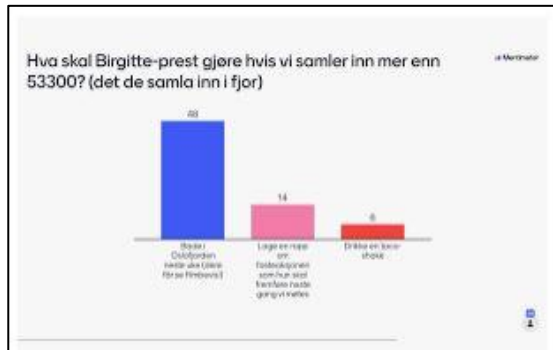
Gudstjenestelik eller med aktiv involvering?

5/10

6/10

1/7

1/10

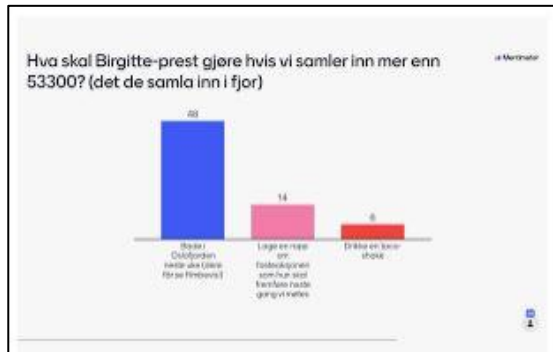
Kirkelig tilknytning

Gudstjenestelik eller med aktiv involvering?

7/10

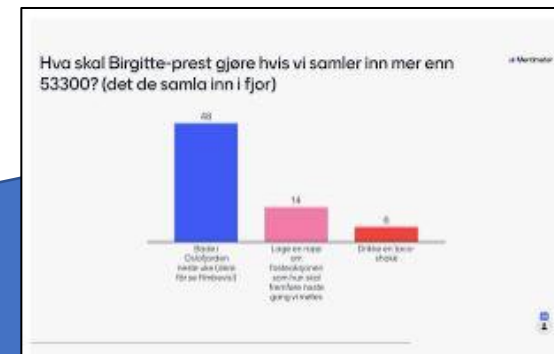
1/4

8/10

1/10

Under/over 50 år

Kan sending på nett fungere som alternativ til å være fysisk til stede?

	I stor grad	Ikke i det hele tatt
Sterk kirkelig tilknytning	21 %	21%
Svak kirkelig tilknytning	49%	12%

Mest positive til nettbaserte gudstjenester:

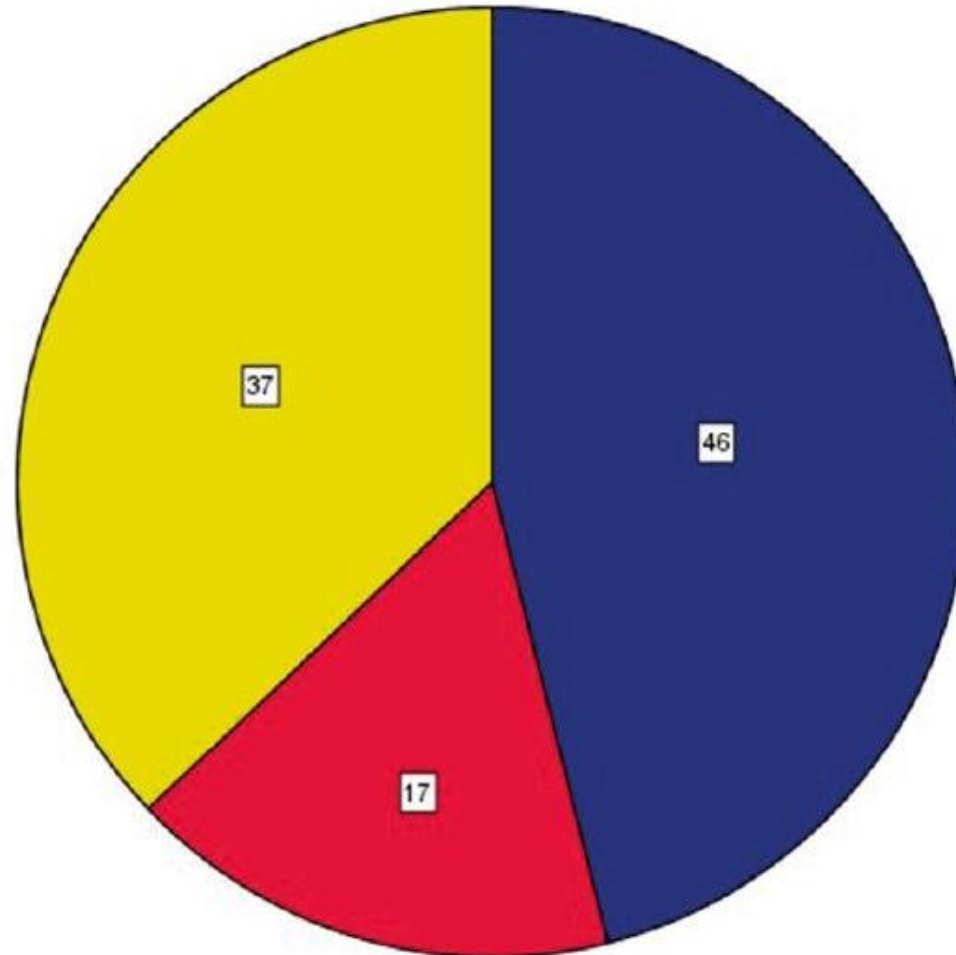
- Yngre mennesker
- Bosatt på større steder
- Svak tilknytning til kirken

Ser du gudstjenestene vanligvis på det tidspunktet som de sendes direkte (eller gjøres tilgjengelige)?

	Tilknytning til kirken		Total
	Svak	Sterk	
Ja, vanligvis	34 %	48 %	44 %
Noen ganger	33 %	35 %	34 %
Nei, som regel ser jeg sendingen på et annet tidspunkt	33 %	17 %	22 %
Total	100 %	100 %	100 %
Antall respondenter (N)	61	147	208

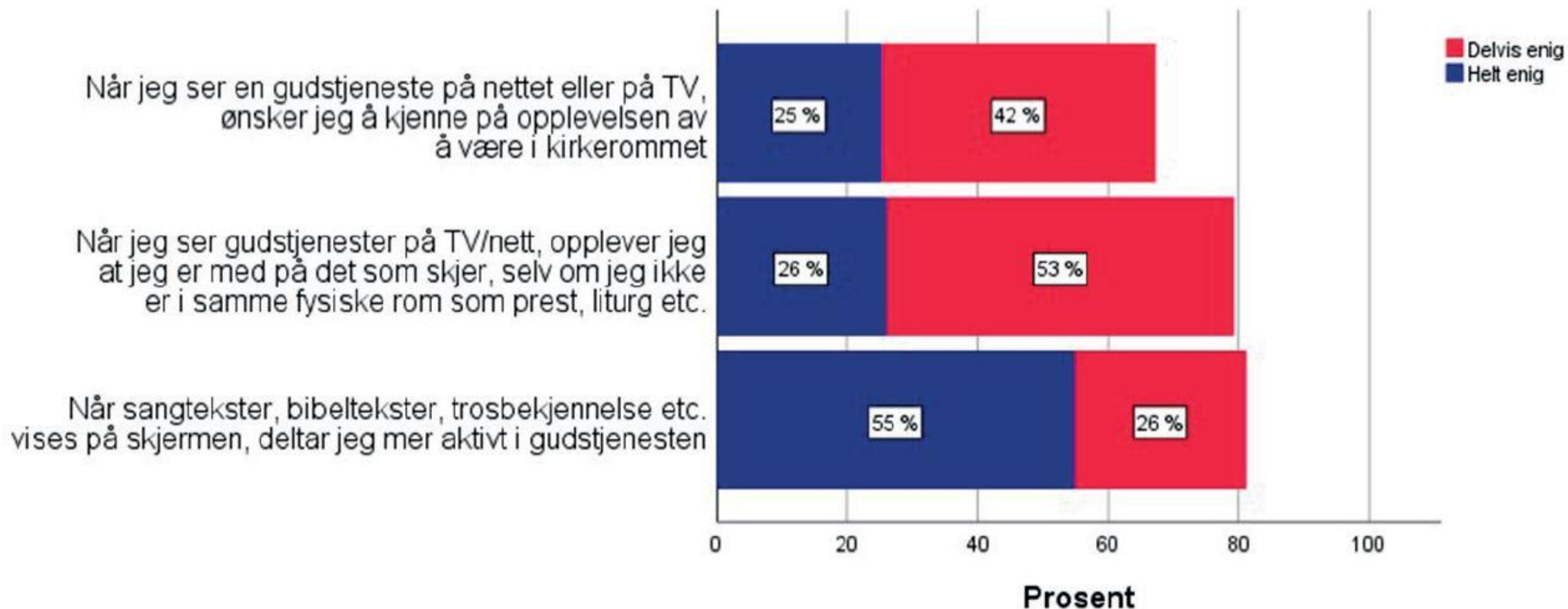
Gjenkjennelighet, deltakelse og kvalitet

Hvordan vil du fordele hva som er viktig for deg av disse hensynene når gudstjenesteproduksjonene lages?

- At du opplever gjenkjennelse til normale gudstjenester i kirken din
- At du kan være direkte delaktig i, eller gi respons under sendingen, og ikke bare være mottaker av lyd og bilder som sendes til deg
- At selve produksjonen er av god kvalitet og ser ut som "en ekte TV-produksjon"

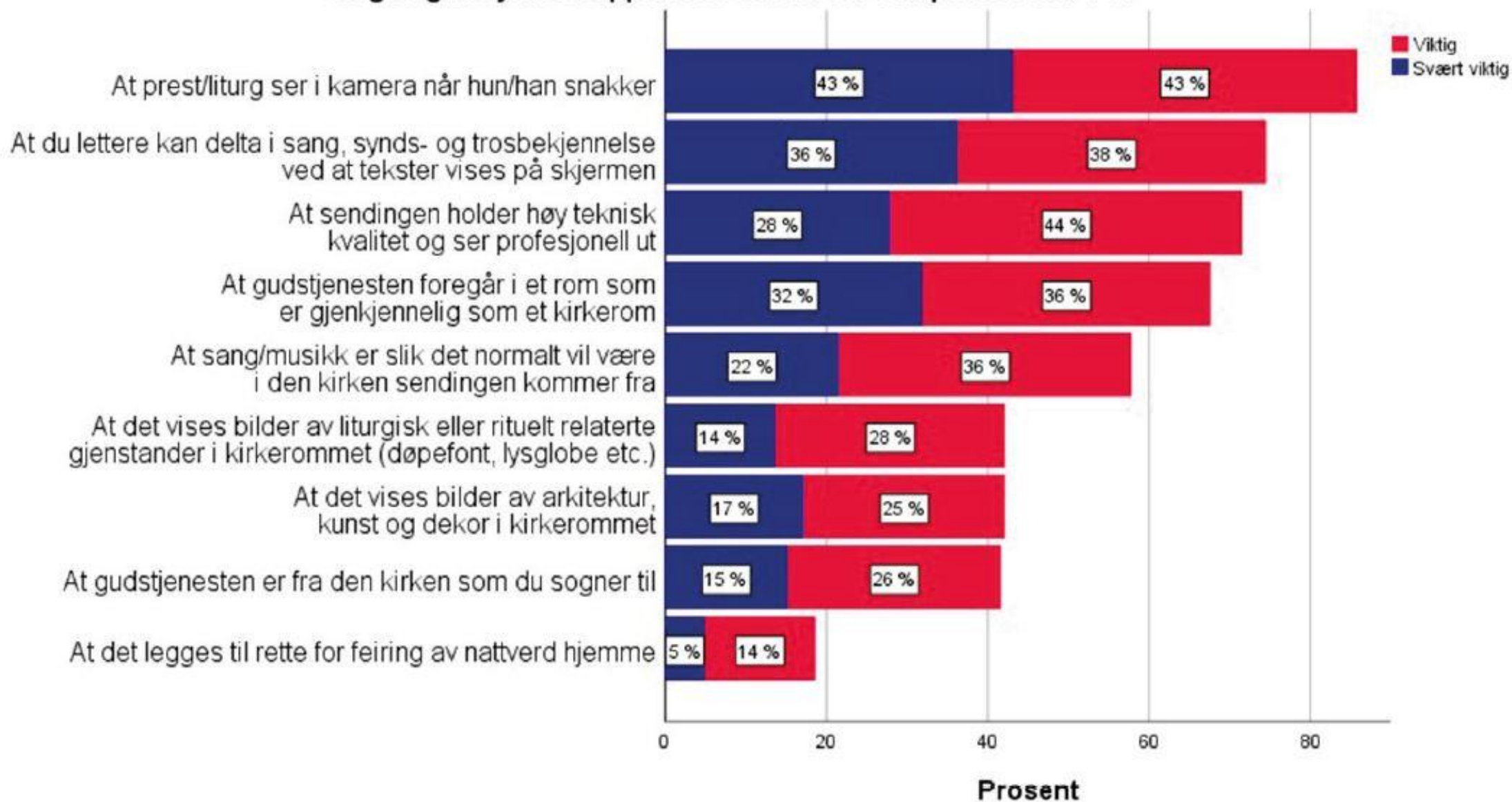
Deltakelse og opplevelsen av å være til stede

Nettgudstjenesten - Hovedtrekk fra funnene

- Være tilnærmet lik en ordinær gudstjeneste
 - Innholdsmessig lik
 - Kan avvike i form og struktur
 - Helst kortere (ca. 40 minutter)
 - Fra et rom gjenkjennelig som et kirkerom
 - Gjerne direkte
- Invitere til deltakelse uten interaktivitet
- Være/oppleves ekte/autentisk
- Være av god teknisk kvalitet, som en ekte TV-produksjon

Hvor viktig vil du si at følgende forhold er for at du skal få en god gudstjenesteopplevelse når du ser den på nett eller TV?

Opplevelsen av å ta del

- Gjenkjennelighet
- Autentisitet
- Deltakelse
- Samtidighet

Hvem lager vi sending for?

Kan vi være oss selv?

Parallell aktivitet? Interaktivitet?

Direkte? Opptak? Naturlig? Striglet?

Hvor er vårt publikum?

Facebook i Norge Q2 2021

3 500 000 HAR PROFIL (82 %)

IPSOS SOME
TRACKER Q2'21

YouTube i Norge Q2 2021

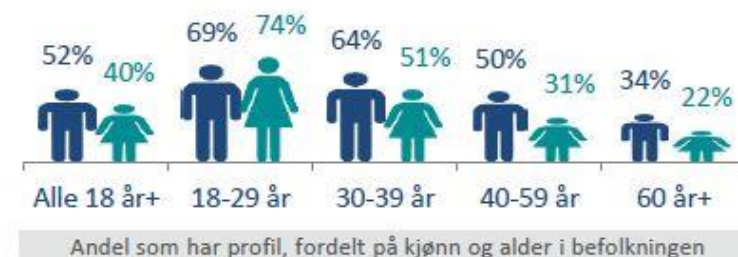

1 948 000 HAR PROFIL (46 %)

3 385 000 BRUKER MÅNEDLIG
ELLER OFTERE (87 %)

IPSOS SOME
TRACKER Q2'21

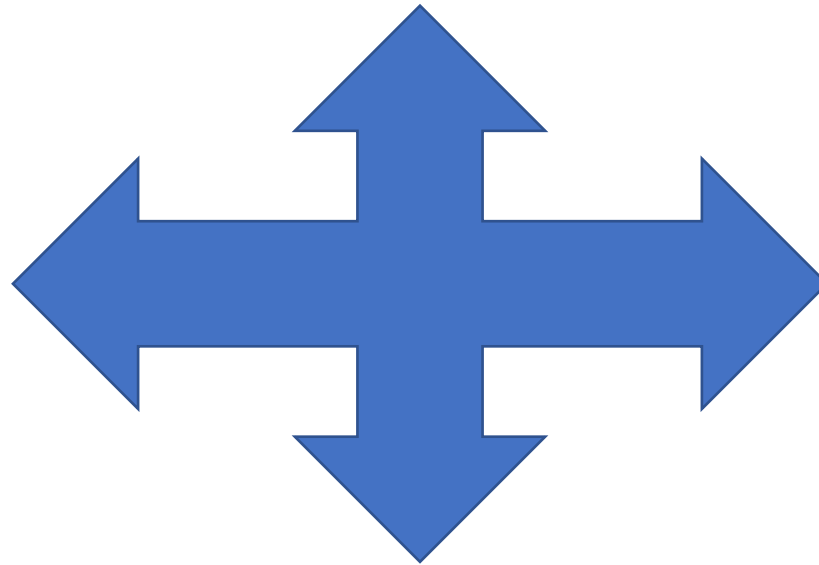

Veien videre

- Hvordan bruke nettet nå når kirkedørene er åpne?
 - Konkurrere med oss selv?
 - Ha et tilbud til de vi vet ikke er i stand til å komme?
 - Satse på de som har vært innom, men som ikke kommer til kirke?
 - Komplettere og styrke den ordinære virksomheten med tilbud og aktiviteter som nettet er spesielt egnet for?
 -
 -
 -

Integration

Familiarity

Difference

Isolation

Tim Hutchings

Fysisk og virtuell virksomhet

Online religion

Religion online

Offline religion

Figur basert på Christopher Helland (2000)

Egil Sæbø - Stiftsdagene i Bjørgvin - 17.11.21

Medialisering av religion

- Mediene
 - Blir folks primærkilde for informasjon om religion
 - Endrer/påvirker religionenes innhold
 - Blir sosiale/kulturelle miljø som tar over mange av funksjonene til den institusjonaliserte religionen.

Bildekrediteringer og referanser

- Tittelbilde: Fra [Church of Fools](#)
- Bilde 2: Fra NRK-video «[Helpdesk i middelalderen](#)».
- Bilde 3: A Franciscan Monk Preaching. [The Walters Art Museum](#).
- Bilde 4:
Referanse til artikkel: https://theofilos.no/wp-content/uploads/2019/09/2d_Academia_Hod%C3%B8_og_S%C3%A6b%C3%B8_Hva-er-en-TV-gudstjeneste-Om-TV-gudstjenesten-som-gudstjeneste-og-fjernsynsprogram-og-seeren-som-deltaker-og-betrakter.pdf
Foto: [Katrine Eide](#)
- Bilde 5: <https://pixabay.com/no/photos/kvinne-ser-p%C3%A5-tv-tv-391555/>
- Bilde 6, 11, 12, 13, 15 : https://www.idunn.no/kok/2021/01/seernes_opplevelse_av_netbaserte_gudstjenester
- Bilde 8 og 9:
Foto: Wikimedia Commons. [Nors Kirke \(gudstjeneste\)](#).
- Bilde 17: lpsos.com
- Bilde 19:
Artikkel: Hutchings, Tim. «Contemporary Religious Community and the Online Church». *Information, Communication & Society* 14, nr. 8 (2011): 1118–35. DOI: <https://doi.org/10.1080/1369118X.2011.591410>.
- Bilde 20:
Artikkel: Helland, Christopher (2000): "Religion Online/Online Religion and Virtual Communitas." In: Jeffery K. Hadden & Douglas E. Cowan (Eds.), *Religion on the Internet: Research Prospects and Promises*, (Religion and Social Order 8). London: JAI Press/Elsevier Science, 205-224.
Grafikk: freesvg.org, pixabay.com, nrk.no
Figur: Egil Sæbø, basert på C. Helland.
- Bilde 21: Foto: Egil Sæbø